

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Výbor pre kultúru a vzdelávanie

**PREDBEŽNÉ ZNENIE
2005/0268(CNS)**

28.2.2006

NÁVRH SPRÁVY

o návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení Dohovoru UNESCO o ochrane
a podpore rôznorodosti kultúrneho prejavu
(5099/1/06 – KOM(2005)0678 – C6-0025/2006 –2005/0268 (CNS))

Výbor pre kultúru a vzdelávanie

Spravodajkyňa: Christa Prets

Označenie postupov

- * Konzultačný postup
väčšina odovzdaných hlasov
- **I Postup spolupráce (prvé čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov
- **II Postup spolupráce (druhé čítanie)
*väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície
väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo
zmenu spoločnej pozície*
- *** Postup súhlasu
*väčšina všetkých poslancov Parlamentu, okrem prípadov
upravených článkami 105, 107, 161 a 300 Zmluvy o ES a článkom
7 Zmluvy o EÚ*
- ***I Spolurozhodovací postup (prvé čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov
- ***II Spolurozhodovací postup (druhé čítanie)
*väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície
väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo
zmenu spoločnej pozície*
- ***III Spolurozhodovací postup (tretie čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločného textu

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého Komisiou.)

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k legislatívnemu textu

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu je zmenený a doplnený text označený **hrubou kurzívou**. *Štandardná kurzíva* označuje príslušným oddeleniam tie časti legislatívneho textu, ku ktorým sa navrhuje oprava, čo napomáha pri príprave konečného znenia textu (napríklad zrejme chyby alebo vynechaný text v konkrétnej jazykovej verzii). Navrhované opravy tohto typu musia byť odsúhlasené príslušnými oddeleniami.

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA	6

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

**o návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rôznorodosti kultúrneho prejavu
(5099/1/06 – KOM (2005)0678 – C6-0025/2006 –2005/0268 (CNS))**

(Konzultačný postup)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (KOM (2005)0678)¹,
 - so zreteľom na Dohovor UNESCO o ochrane a podpore rôznorodosti kultúrneho prejavu, ktorý prijala Generálna konferencia UNESCO 20. októbra 2005 v Paríži,
 - so zreteľom na článok 300 ods. 2 prvý pododsek a články 89, 133, 151, 181 a 181a Zmluvy o ES,
 - so zreteľom na článok 300 ods. 3 prvý pododsek Zmluvy o ES, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Parlamentom (C6-0025/2006),
 - so zreteľom na článok 51 a článok 83 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie,
1. schvaľuje uzatvorenie Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rôznorodosti kultúrneho prejavu;
 2. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade a Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a organizácii UNESCO.

¹ Ú. v. C ..., ..., s.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Európsky parlament a Dohovor UNESCO

Európsky parlament vyjadril vo svojom uznesení zo 14. januára 2004 o zachovaní a podpore kultúrnej rôznorodosti: úloha európskych regiónov a medzinárodných organizácií ako UNESCO a Rada Európy, ako aj v uznesení zo 14. apríla 2005 o práci na Dohovore o ochrane rôznorodosti kultúrneho obsahu a umeleckého prejavu presvedčenie, že je nevyhnutné uznať kultúrnu rôznorodosť v rámci medzinárodného práva, a to prijatím dohovoru UNESCO, a dôrazne podporil dvojaký - kultúrny a hospodársky - charakter kultúrnych tovarov a služieb.

Európsky parlament uvítal neskoršie rozhodnutie Rady, ktorým splnomocnila Európsku komisiu, aby zastupovala Európske spoločenstvo na rokovaníach UNESCO. Vyjadril tiež uznanie Komissii a Rade za splnenie mandátu, ktorý Komissii umožnil rokovať o dohovore v mene Európskeho spoločenstva a 25 členských štátov a urýchliť celkový proces rokovaní.

Výbor pre kultúru pri viacerých príležitostiach posúdil postup rokovaní a prínosnú úlohu Komisie v tejto súvislosti a vyzval členské štáty EÚ na urýchlenú ratifikáciu dohovoru.

Pokrok v oblasti dohovoru

Súčasný dohovor je výsledkom dlhého procesu zrenia a náročných rokovaní. Z pohľadu Európskeho spoločenstva je vhodné pripomenúť si najdôležitejšie kroky, ktoré viedli k tomuto bodu:

1. Všeobecná deklarácia UNESCO o kultúrnej rozmanitosti z 2. novembra 2001,
2. stretnutia nezávislých odborníkov, ktoré prebiehali od decembra 2003 do mája 2004 s cieľom vytvoriť prvý predbežný návrh dohovoru,
3. rad medzivládnych zasadnutí, ktoré sa začali v septembri 2004, s cieľom finalizovať predbežný návrh dohovoru a správu,
4. rozhodnutie Rady zo 16. novembra 2004 o splnomocnení Komisie zúčastňovať sa v mene Spoločenstva na rokovaníach o tých častiach návrhu dohovoru UNESCO, ktoré patria do pôsobnosti Spoločenstva,
5. prijatie dohovoru na Generálnej konferencii UNESCO 20. októbra 2005 v Paríži.

Nový nástroj medzinárodného práva

Cieľom dohovoru UNESCO je podpora a ochrana rôznorodosti kultúrneho obsahu a umeleckého prejavu s cieľom uľahčiť rozvoj a prijímanie kultúrnych politík a vhodných opatrení na ochranu a podporu rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj podpora medzinárodnej kultúrnej výmeny.

Dohovor na medzinárodnej úrovni ustanovuje uznanie suverénneho práva štátov a vlád vytvárať a vykonávať kultúrne politiky, ktoré umožnia rozvoj ich vlastného kultúrneho

sektora.

Dohovor uznáva, že voľný pohyb myšlienok posilňuje kultúrnu rôznorodosť a potvrdzuje význam slobody myslenia a rôznorodosti médií. Uznáva právo štátov prijímať audiovizuálne politiky a podporovať svoj audiovizuálny priemysel. Potvrdzuje význam úlohy verejných masovokomunikačných prostriedkov v oblasti kultúrnej rôznorodosti a plurality médií.

Zdôrazňuje prepojenie medzi kultúrou, rozvojom a dialógom a vytvára inovačnú platformu pre medzinárodnú spoluprácu v širšom kontexte trvalo udržateľného rozvoja.

Dohovor uznáva špecifický charakter kultúrnych tovarov a služieb ako nosičov hodnôt a identity, a tým potvrdzuje, že prekračujú komerčný rozmer a oprávňujú prijímať domáce aj medzinárodné kultúrne politiky.

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že dohovor, ktorý nie je podriadený žiadnym iným zmluvám ani medzinárodným dohodám, je doplnením takýchto zmlúv, čo si vyžaduje, aby strany, ktoré sa zúčastňujú rokovaní, a/alebo zmluvné strany mali na pamäti ciele kultúrnej rôznorodosti.

Dohovor sa bude využívať aj ako medzinárodné fórum na diskusiu o výzvach pre rôznorodosť kultúrneho prejavu a na citlivú oblasť kultúrnych politik, ktoré ju podporujú. Stane sa aj nástrojom spolupráce krajín, ktoré sa usilujú o vytvorenie trvalého kultúrneho priemyslu na svojom území.

Proces ratifikácie a nadobudnutie platnosti

Tento dohovor nadobudne platnosť tri mesiace od jeho ratifikácie 30. zmluvným štátom.

Spravodajkyňa považuje za potrebné zdôrazniť, že urýchlená ratifikácia veľkým počtom zmluvných strán umožní, aby sa Dohovor stal účinný, nadobudol svoje miesto v systéme medzinárodného práva a aby boli uznané jeho ciele a prostriedky na dosiahnutie týchto cieľov.

Čo najrýchlejšia ratifikácia dohovoru UNESCO Európskym spoločenstvom a jeho 25 členskými štátmi by zaručila nielen jeho nadobudnutie platnosti, ale zároveň by vyslala dôležitý politický signál o mimoriadne silnom vzťahu Európy ku kultúrnej rôznorodosti.

Spravodajkyňa v tejto súvislosti oceňuje, že Európska komisia prijala 21. decembra 2005 (t.j. dva mesiace po prijatí dohovoru na Generálnej konferencii UNESCO) tento návrh rozhodnutia Rady, čím otvorila cestu pre ratifikáciu dohovoru Spoločenstvom.

Schválenie dohovoru Európskym spoločenstvom by mali členské štáty chápať ako podnet na urýchlenie svojho vnútorného ratifikačného postupu.

Spravodajkyňa zdôrazňuje význam podpory urýchlenej ratifikácie dohovoru členskými štátmi s cieľom schváliť rozhodnutie Rady o uzatvorení dohovoru UNESCO počas zasadnutia Rady pre vzdelávanie a kultúru 18. mája 2006 a v tejto súvislosti vyzýva rakúske predsedníctvo a Komisiu, aby aktívne podporovali ratifikáciu všetkými členskými štátmi.

Spravodajkyňa tiež považuje za dôležité, aby európske inštitúcie a členské štáty aktívne podporovali ratifikáciu dohovoru tretími krajinami s cieľom získať potrebný počet zmluvných strán na to, aby sa dohovor mohol stať dôležitým medzinárodným nástrojom.

Spoločná ratifikácia Európskym spoločenstvom a členskými štátmi

Je potrebná spoločná ratifikácia dohovoru Spoločenstvom a členskými štátmi.

Článok 27 dohovoru ustanovuje možnosť, aby sa Európske spoločenstvo stalo zmluvnou stranou a zohrávalo aktívnu úlohu v orgánoch dohovoru, najmä v konferencii zmluvných strán vytvorenej na základe článku 22 dohovoru.

Článok 26 dohovoru objasňuje, že dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu a schváleniu členskými štátmi UNESCO alebo ich prístúpeniu v súlade s ich jednotlivými ústavnými postupmi.

Európska únia jednotne vystupovala v rámci UNESCO

Zdôrazňujúc, že o dohovore rokovali spoločne Komisia v mene Spoločenstva a predsedníctvo Rady v mene členských štátov a že Európske spoločenstvo po prvýkrát jednotne vystupovalo v UNESCO, by mala byť urýchlená ratifikácia v rámci EÚ logickým pokračovaním aktívneho zapojenia Spoločenstva do rokovaní a konkrétnym dôkazom želaní EÚ podporovať zásadu kultúrnej rôznorodosti na medzinárodnej úrovni.

Vplyv dohovoru na úrovni Európskej únie

Dohovor, ktorý je prvým svojho druhu v medzinárodných vzťahoch, vytvára základ pre svetovú správu v oblasti kultúry a viaceré jeho aspekty ovplyvnia *acquis communautaire*. Konkrétne sa dotkne otázok súvisiacich s obchodnou politikou, s voľným pohybom osôb, tovaru a služieb v Európskej únii, s audiovizuálnou a mediálnou politikou (najmä smernice Televízia bez hraníc a programu Media) a s rozvojom politikou.

Najmä vo vzťahu k medzinárodným dohodám spravodajkyňa vyzýva Európske spoločenstvo, aby neliberalizovalo audiovizuálne a kultúrne služby, ale aby sa pridržalo mandátu udeleného Radou v roku 1999: „Únia zabezpečí počas ďalších rokovaní WTO, rovnako ako pri uruguajskom kole rokovaní, aby Spoločenstvo a jeho členské štáty mali možnosť chrániť a rozvíjať svoje kultúrne a audiovizuálne politiky na ochranu ich kultúrnej rôznorodosti“.

Uplatňovanie dohovoru

Európsky parlament bude veľmi pozorne sledovať uplatňovanie dohovoru UNESCO Európskym spoločenstvom a členskými štátmi.

Spravodajkyňa dôrazne pripomína, že pozorné sledovanie uplatňovania dohovoru vládami, signatárskymi štátmi a občianskou spoločnosťou je zásadné a potrebné a podporuje Komisiu vo vytvorení postupu na monitorovanie uplatňovania dohovoru v spolupráci s Európskym parlamentom.

Spravodajkyňa upozorňuje predovšetkým na dôležitú úlohu občianskej spoločnosti pri ochrane a podpore rôznorodosti kultúrneho prejavu. Podporuje aktívnu účasť občianskej spoločnosti na úsilí o splnenie cieľov dohovoru.

Spravodajkyňa tiež vyzýva Radu a Komisiu, aby v plnom rozsahu zapojili Európsky parlament a informovali ho o akýchkoľvek krokoch, ktoré sa majú v budúcnosti prijať v súvislosti s dohovorom UNESCO.